STEBUKLAI ĮRODO TIKRĄJĮ TIKĖJIMĄ

(Šv. Kun. J. Bosko ir Liurdo stebuklai)

Iš Jz. Zavadsko leidimo, išleisto Vilniuje 1880 m.

Spaudai paruošė ir išleido P. Petronis

Nuostabus buvo jaunimo didysis auklėtojas J. Bosko. Ko valstybė nepajėgia padaryti, jis vienas padaro: – tūkstančius beturčių jaunuolių priglaudžia, maitina, leidžia net į aukštuosius mokslus. Kai jo pasiaukojantį gyvenimą Dievas palaimino naujomis malonėmis – suteikė jam galią daryti stebuklus – kun. J. Bosko padaro tai, ko nepajėgia padaryti joks gydytojas: grąžina akliesiems regėjimą, prikelia iš patalo nepagydomus ligonius ir t. t.

O tie stebuklai buvo daromi tuo pačiu metu kai apie tai buvo rašoma ir Lietuvoje. 1857 m., Vilniuje, J.Zavadskio išleistoje knygoje „Žinia" rašoma: „**Štai, Katalikų Bažnyčios kunigas – J. Bosko nuo 1841 m. iki šios dienos yra padaręs ir dabar tebedaro daugybę nuostabiausių stebuklų (...) eikite patys patikrinkite vietoje (...) ir nebūkite netikintys!"**

Ne žodžiai, bet patys faktai verčia šią tiesą priimti kaip įrodymą, jog tikrojo tikėjimo reikia ieškoti ten, kur Dievas parodo, jo išpažinėjus lydėdamas stebuklais, kurių nematome pas atsiskyrėlius nuo katalikų Bažnyčios.

Šios brošiūros rėmai labai riboti, todėl neįmanoma išsamiai pasisakyti apie stebuklingus reiškinius. Esu priverstas pasitenkinti trumpai prasitarti apie stebuklingus įvykius iš kun. Bosko gyvenimo, iš Evangelijos ir iš Švč. Mergelės Marijos Liurdiškės kai kuriuos stebuklingus reiškinius.

Prašau paskaityti apie tai iš Evangelijos apie nuostabius Kristaus stebuklus ir iš Vysk. P. Būčio plačios apimties (441 psl. knygos – 'Švč. M. Marijos apreiškimai Liurde išleistos II laidos 1934 m.).

Leidėjas

Kaip suradau kunigą Bosko

Biržų apskrities miškingose lygumose, netoli Kupreliškio, ežerėlio pakrantėje, dunkso sena sodyba. Tai Paežerio vienkiemis su jam priklausančiais stambiais žemės plotais. 1932 metais šio vienkiemio ganyklose **man teko piemenauti.** Bėgo ilgos vasaros dienų valandos ganyklų vienatvėje. Turėjau daug laiko pasvajoti ir rimtai **susimąstyti.** Juk man jau 15 metų. Piemenauju septintąją vasarą. Kitais metais reikės persisamdyti pusberniu – prie žemės ūkio darbų. **O taip norėčiau mokytis!** Deja, su pradžios mokykla ir vienų metų vakariniais žemės ūkio kursais mano **visi mokslai baigėsi.** Po egzaminų, atsisveikinęs su mokykla, sunkiai sulaikiau ašaras...

Nenumaldomą troškimą mokytis man kiek apramindavo **nuolatinis knygų skaitymas.** Todėl šalia piemens botago mėgau nešiotis knygą. Tačiau ne visuomet turėjau sąlygas naudotis tuo malonumu. Praėjusiais (1931) metais mano šeimininkai buvo griežtai uždraudę ganant imti knygą į rankas, nes krūmais apaugusiose ganyklose sunku būna išsaugoti bandą. Ypač bėda su avimis: nepamatysi, kaip greit jos pabėga per krūmus į daržus, į žirnius ar kitus pasėlius...

Bet Paežerio ganyklose buvo mažiau krūmų ir mažiau pavojų raguočius praganyti. Todėl šeimininkai nedraudė man skaityti knygos. O šio vienkiemio namuose netrūko medžiagos pasiskaitymui – ir naujausių žurnalų, ir nuo spaudos draudimo laikų užsilikusių knygų. Ant aukšto palėpėje, bevartant antikvarinius leidinius, į mano rankas pateko kelių šimtų puslapių knyga keistu pavadinimu: „Žinia apie gydymą ligų kūno ir dūšios". Istorinėje Paežerio sodyboje surastojo radinio iš karto nesupratau ir jo neįvertinau. Tačiau jame

radau vieną skyrių, kuris nepaprastai mane sudomino. Tai buvo radinys, nulėmęs mano gyvenimo kryptį.

Knyga turi dvi dalis. Pirmoje dalyje skaitytojas supažindinamas su kūno ligomis ir jų gydymu liaudies medicinos priemonėm. Antroje dalyje kalbama apie tikrojo tikėjimo požymius ir pagrindinius skirtumus tarp katalikų ir reformatorių tikėjimo. **Kaip argumentą, padedantį lengviau pažinti tikrąjį tikėjimą, nurodoma Dievo siunčiamieji stebuklai tikėjimo tikrumui paremti.**

Knygos pabaigoje dedamas skyrelis, kuriame kalbama apie dabartiniu metu (kai buvo rašoma „Žinios" knyga) katalikų Bažnyčioje vykstančius stebuklus. Skyrelis pavadintas „Kunigo Bosko stebuklai".

Šis skyrelis mane labiausiai sudomino. Stebino šventojo kunigo Dievui paaukoto gyvenimo nuostabūs vaisiai. Dėl jo aukos tūkstančiai jaunuolių, ypač vargdienių, įvairiose pasaulio šalyse randa globą ir galimybę mokytis, siekti aukštesnių gyvenimo tikslų. Vien dėl šio skyrelio man ši sena knyga sužibo tarsi šviesus meteoras, sušvitęs tamsioj nakty, parodydamas kelią miške paklydusiam keleiviui.

Po visų svajonių, ieškojimų ir skaudžių nusivylimų, kai nemačiau jokios vilties mokytis, lankyti gimnaziją, ruoštis aukštesniems siekiams – tik samdinio dalia, tik vien kova už būvį, už savo asmeninius menkaverčius buitinius interesus – po visų tų nusivylimų, štai ką dabar pamačiau! **Pasirodo yra pasaulyje tokių vietų, kur nei neturtas, nei našlaitystė netrukdo mokytis, siekti aukštesnių tikslų... Ten yra atviras kelias ir vargdieniams baigti net aukštuosius mokslus.** O kodėl tik ten, kaip rašoma knygoje, toje „Valakų karalystėj", galimi tokie dalykai, kurių pas mus nėra?.. Ir toje pačioje knygoje radau atsakymą. **Tuos negalimus dalykus padaro galimais vienas žmogus – Kunigas Bosko.**

Bosko buvo toks pat vargdienis vaikas kaip ir aš. Troško mokytis ir neturėjo sąlygų: – buvo ir beturtis, ir našlaitis (tėvas miręs), tarnavo – iki šešiolikos metų ganė bandą... Bet vėliau, atsirado geraširdžių

žmonių, kurie pamatė tą aštraus proto, gabų ir pamaldų piemenėlį Jonelį ir padėjo jam eiti į mokslus.

Jonelis, tapęs kunigu, visą savo gyvenimą paaukojo Dievui, tarnaudamas vargdieniams beturčiams vaikams. Juos globojo, mokė, steigė jiems prieglaudas. Jo įstaigose išauklėti vaikai tampa kunigais arba mokytojais specialistais – šviesiais gero elgesio žmonėmis... O švento kunigo pasiaukojantį darbą lydi nuostabi Dievo palaima(!). Knygos skyriuje „Kunigo Bosko stebuklai" aprašoma visa eilė natūraliu būdu neišaiškinamų reiškinių. Kunigui pasimeldus, vyksta dideli stebuklai.

Buvau skaitęs iš šventosios istorijos, girdėjęs iš Evangelijos, kaip**Kristui įžengus į dangų, Jo apaštalams skelbiant Evangeliją, Viešpats buvo su jais ir jų žodžius patvirtino stebuklais (Plg. Mrk 16, 20). Žavėjausi skaitydamas šventųjų gyvenimo aprašymus apie tai, kaip jų žodžius ir veiksmus kartais Dievas lydėjo stebuklingais ženklais. Tačiau tai buvo tolimoje praeityje. O ši knyga skelbia ne tai, kas buvo praeityje, bet tai, kas vyksta dabar(!).**

Apie vykstančius stebuklus rašoma esamuoju laiku, nes ji kalba apie įvykius nuo 1841 iki 1880 metų, t. y. kada kunigas Bosko dar tebegyveno – tuo pačiu laiku, kai ta senoji knyga buvo rašoma. (Įsidėmėkime, kad Bosko mirė 1888 m.).

Knygos autorius kviečia skaitytojus pasitikrinti stebuklų tikrumą nuvykus į vietą, kur gyvena ir dirba kun. Bosko, ir patiems patirti, kaip Dievo malonė veikia per šventą Katalikų Bažnyčios kunigą.

Šioje knygoje **esamuoju laiku** aprašomų įvykių naujienos mane paveikė labiau, negu visos tolimos praeities – istorijos, žinomos iš anksčiau skaitytų knygų. Tačiau dar daugiau, negu stebuklingų įvykių aprašymai mane **sudomino šventojo kunigo nepaprastai sėkminga veikla tarp jaunimo. Ir kaip nesistebėti! Ko pas mus nepajėgia padaryti valstybė – beturčius jaunuolius nemokamai leisti į mokslus ir kartu duoti jiems nemokamą išlaikymą (pragyvenimą), ten tai padaro vienas žmogus – kunigas Bosko – tūkstančiams jaunuolių suteikia ir mokslą, ir pragyvenimą.**

Bet kur dabar yra tas šventasis kunigas? Kodėl apie jį ir jo „salezijanskas iškalas" nieko negirdėti? Tikriausiai jis jau mirė, o su juo kartu jo darbai ir jo įkurtosios „mokslinyčios". O, kad jis dabar gyventų! Gal surasčiau jį... Jis tikrai padėtų ir man patekti į jo įkurtas mokyklas–internatus... Deja, viskas tik graži preities istorija...

Artėjo vėlyvas 1932 metų ruduo. Baigėsi paskutinieji mano piemenavimo metai. Dėl savo ateities jokių prošvaisčių nemačiau...

Tačiau tą rudenį patyriau staigmeną, kurios nesitikėjau: Dievo Apvaizda neįprastais keliais man leido išgirsti kelis signalus, iš kurių sužinojau apie kunigo Bosko likimą – apie tai, kad **jo darbai, kuriuos jis vykdė ne dėl praeinančio gyvenimo, yra nemirtingi. Ir po mirties jo veikla plinta plačiajame pasaulyje.** Iš paskutiniojo signalo išgirdau, kad Italijoje **jau yra ir lietuvių saleziečių,** su kuriais greit užmezgiau ryšius.

Rudens vakarais jodavau į Kupreliškio paštą parnešti šeimininkams laikraščių. Kartą čia išgirdau interesantės klausimą pašto vedėjui: „Ar nėra „Saleziečių žinių"?", „Dar nėra", – atsakė vedėjas. Ši nuogirda tai buvo pirmasis signalas, kuris mane šokiravo: **Iš kur tos „Saleziečių(!) žinios"?** Juk pats vardas primena „Salezianskas mokslinyčias", apie kurias skaičiau antikvarinėj knygoj. O štai jau ir lietuviškas žurnalas tuo pačiu vardu(!).

Netrukus po to pamačiau laikraštyje skelbimą: iš spaudos **išėjo knyga, turinti 700 puslapių – „Palaimintasis kunigas Jonas Bosko".** Kokia jaudinanti naujiena! (Antrasis signalas). Bosko jau paskelbtas palaimintoju. Apie jį rašoma storose knygose ir Lietuvoje. Tikriausiai yra ir jo pasekėjų – saleziečių lietuvių. Bet kur juos surasti?..

Atsakymas atėjo neieškant, nieko neklausiant. Juo labiau įvyko paradoksiškas nuotykis: konkrečią informaciją apie lietuvius saleziečius ir paraginimą prašytis į jų mokyklą Italijoje išgirdau iš ne katalikų tikėjimo žmogaus. Mano gimtojoje parapijoje, Salamiesčio bažnytkaimyje, skurdžioje lūšnoje, asketiškai gyveno ekumeninės dvasios labai pamaldus vyras – Petras Tamuliūnas. Jaunystėje jis ruošėsi būti reformatų – evangelikų pastoriumi, bet susirgo ir tikslo

nepasiekė. Panorau šį asketą supažindinti su ta antikvarine knyga, kurioje rašoma apie Liuterį, Kalviną ir apie stebuklingąjį kunigą Bosko. Asketas maloniai mane sutiko ir tolerantiškai įvertino mano su apologetine knyga vizitą, kaip geranorišką žygį, ir dėl to patarė man mokytis, ruoštis dvasiniam luomui – būti misionieriumi. Jam paaiškinau, jog neturiu jokių galimybių mokytis, nes esu beturtis. Tada **jis patarė man kreiptis pas kunigo Bosko saleziečius. Ir iš karto suteikė konkrečią informaciją, kur ir kaip galiu juos surasti. Padavė man, paėmęs iš savo lentynos, „Saleziečių žinių" žurnalą ir paragino nieko nelaukiant parašyti saleziečiams į Italiją laišką ir prašyti jų pagalbos...**

Neprabėgo nė vieneri metai, ir štai 1933 – šventųjų metų rudenį suradau kunigą Bosko Marijos Krikščionių Pagalbos bazilikoje Torine (Italijoj). Pamačiau palaimintojo kūną stikliniame karste ant altoriaus. Suklupau čia ir buvau laimingiausias pasaulyje. Dėkojau Dievui ir šventajam kunigui, kuris mane pasišaukė į savo prieglobstį, kaip ir tūkstančius kitų vargdienių plačiajame pasaulyje...

Pirmąją dieną, patekęs į saleziečių kongregacijos lopšį, buvau apstulbintas salezietiškojo gyvenimo įspūdžiais. Čia vietoje buvusios priemiesčio pievos, kur Don Bosko įkurdino pirmąją prieglaudą ir oratoriją, dabar išaugęs didžiulis kvartalas su dideliais rūmais, plačiomis aikštėmis, pilnomis bėgiojančių vaikų. Šitame centriniame įvairių įstaigų mazge talpinosi ir salezietiškų leidinių redakcijos – leidyklos, leidžiančios įvairių tautų kalbomis žurnalus: „Bolettino salesiano", „Gioventu missionario" ir kitus. Čia pat ir lietuviška „Saleziečių žinios" redakcija.

Mane ypač sužavėjo saleziečiai misionieriai – pagyvenę misijų veteranai, tuo metu iš tolimų kraštų su reikalais atvykę į Toriną, ir jaunieji misionieriai, šiame saleziečių kongregacijos lopšyje besiruošią iškeliauti į misijas. Tarp jų buvo ir keletas jaunų lietuvių su misionierių kryžiais ant krūtinių, pasiruošę kelionėms į Azijos ir Pietų Amerikos misijų kraštus. Lietuviai misionieriai nusivedė mane

į svečių valgomąjį vakarienei ir supažindino su misionieriais veteranais. Mano džiaugsmui, jie visi buvo labai draugiški, malonūs ir vaišingi, susidomėję vaikėzu, atklydusiu iš Lietuvos.

Po to lietuviai misionieriai nusivedė mane nakvynei ne į mokinių miegamąjį, bet tarp misionierių. Čia jie mane paguldė į vidurį tarp misionierių lovų. Jie atsigulė gretimose lovose iš abiejų pusių. Įsivaizduokite, kaip jaučiausi laimingas miegąs jau tarp misionierių!

Kitą dieną kartu su dviem lietuviais misionieriais važiavome elektriniu traukinėliu į lietuvių Saleziečių įstaigą, esančią už 50 km Alpių kalnuose, 620 aukštumoje, Peroza Ardžentina gyvenvietėje. Čia atvykę lietuviai berniukai vienus metus mokėsi italų, lotynų kalbų ir ruošėsi toliau mokytis itališkose mokyklose.

* * *

Šioje apybraižoje bandžiau papasakoti savo paties pergyventą istoriją, kaip būdingą daugeliui kitų Lietuvos berniukų, kurie anuomet, norėdami mokytis, neturėjo galimybių, bet po vargingų ieškojimų, atrado geraširdį kunigą Bosko, plačiai jiems atvėrusį duris į salezietiškąsias „mokslinyčias" Italijoj. Taip buvo iki 1934 m., kada Lietuvoje saleziečių dar nebuvo.

Apie savo patirtį salezietiškame pasaulyje Italijoj ir Lietuvoj, kur mokydamasis, o vėliau mokytojaudamas praleidau aštuonerius metus – iki okupantai saleziečių lizdelį išdraskė – papasakosiu kitame leidinyje. O šis leidinys yra skirtas supažindinti jaunimą su gyvuoju kunigu Bosko, kaip Lietuvoje jis jau buvo pažįstamas devynioliktojo amžiaus viduryje, kada tebegyveno ir dirbo Torine, darydamas stebuklus ir išvystydamas nuostabią veiklą, kurios garsas pasiekė platų pasaulį ir Lietuvą.

1997 m. sausio 31 d.
Šv. Jono Bosko Šventėje
Paulius PETRONIS

I dalis

Kunigo Bosko stebuklai

(Išrašyta iš Bažnyčios raštų)

Kunigas Jonas Bosko gimė 1815 metais. Kunigu įšventintas 1841 metais Torine, Valakų karalystėje (Italijoje). Iki 16 metų ganė bandą (tarnavo piemenuku pas ūkininkus), bet tas pats piemenėlis, būdamas aštraus proto ir geros atminties, su dideliu pamėgimu ir puikiu pasisekimu baigė mokslus. Tapęs kunigu, lankė Torino kalėjimuose kalinius, teikdamas jiems dvasinius patarnavimus. Matydamas čia nelaisvėje tiek daug jaunimo ir vaikų giliai nuliūdęs jaunasis kunigas svarstė: Kas gi laukia ateityje to jaunimo? Kalėjimas jų nepataisys, dorai neišauklės, o dar piktesniais nusikaltėliais padarys. Tokios mintys jaunojo kunigo širdyje sužadino didelį troškimą gelbėti vargšus apleistus vaikus, klaidžiojančius Torino gatvėse. Jis pasiryžo ir padarė įžadą – visą savo gyvenimą pašvęsti vargdienių našlaičių vaikų gelbėjimui – auklėjimui ir mokymui, – mokyti juos tikėjimo tiesų, Dievo ir artimo meilės.

Pirmaisiais savo kunigavimo metais (1841 gruodžio 8 d. – Švč. Marijos Nekalto prasidėjimo šventėje) kunigas Bosko, besiruošdamas Mišioms, pastebėjo, kaip zakristijonas išvijo iš zakristijos užklydusį berniuką – Bartalomėjų Garelo; paprašė būtinai jį pašaukti ir pradėjo su juo malonų pokalbį. Paprašė jį pasilikti bažnyčioje iki Mišių pabaigos ir susitarė dažniau susitikinėti. Kunigas Bosko pamatė, kad šis 16 metų berniukas neturi jokio supratimo apie tikėjimą, ir pradėjo su juo tikybos pamokas nuo persižegnojimo.

Po savaitės Garelo atsivedė dar keletą savo draugų. Tai buvo labai jauni vaikai, besimokantys amato darbų pas meistrus. Jie per keletą

metų dirbdami pas meistrus mokėsi amato. Jie buvo apleisti ir pažeminti vargšai, nieko nežinojo apie tikėjimą, nes niekas nesirūpino jų švietimu bei mokymu. Tokių Bosko globojamų mokinių daugėjo. 1842 m. pradžioje (po kelių mėnesių nuo darbo pradžios) jų buvo šimtas, o 1845 m. – jau trys šimtai našlaičių – mokinių.

Tokia buvo pradžia kun. Bosko vadovaujamų ir globojamų vargdienių, našlaičių vaikų, mokyklų bei namų (internatų). Stebuklingos Dievo Apvaizdos dėka dabar tokių mokyklų prieglaudų įsikūrė arti šimto iš viso su šimtu tūkstančių vaikų įvairiuose kraštuose – Italijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Amerikoje... Iš tų našlaičių namų, vadinamųjų Saleziečių mokyklų, jau yra baigusių studijas ir įšventintų kunigais daugiau kaip šeši šimtai. **Daugelis jų, nuvykę į tolimus misijų kraštus, dirba tarp pagonių, skelbia Dievo žodį, tūkstančius stabmeldžių išmoko katalikų tikėjimo tiesų ir juos pakrikštija.**

Kunigas Bosko, sekdamas Šventojo Pranciškaus Saleziečio meilės dorybės pavyzdžiu, iš pagarbos jam savo mokyklas pavadino salezietiškomis. Saleziečių namuose tarp vyresniųjų, mokytojų ir jų globojamų auklėtinių viešpatauja nuoširdi meilė. Tai yra raktas, kuris atidaro širdžių duris. Ir Šventasis Paulius, apaštalas, gieda meilės himną „meilė yra kantri, maloninga... viską pakelia, viską nukenčia..."

Saleziečių įstaigos pasižymi tuo, kad čia sėkmingai įskiepijama į vaikų širdis gražiausios krikščioniškosios dorybės ir jos duoda gražių, laimingų vaisių. Prie pirmosios Komunijos vaikai vedami jauniausio amžiaus – pagal senovės pirmųjų krikščionių paprotį. Visi auklėtiniai kas savaitę eina išpažinties ir Komunijos. Daugelis jų Komuniją priima du, tris kartus per savaitę, o kai kurie – kas dieną. Vaikai, be bendrojo išsilavinimo, mokomi ir įvairių amatų.

Saleziečių mokyklų mokytojai kunigai visą laiką – dieną ir naktį – būna drauge su vaikais: ir mokykloje, ir žaidimų aikštelėje, ir miegamuosiuose ir kt.

Vyresnieji, būdami kartu su auklėtiniais, turi progą nuolat juos auklėti – su jais maloniai pasikalbėti, parodyti jiems gražių pavyzdžių. Aiškina auklėtiniams ir Jėzaus pavyzdį, kaip jis dirbdamas pašventino kiekvieną darbą, ir tai, kaip Dievas šlovingai priima į dangų tuos, kurie dorai gyvenę ir dirbę, amžinai atsisveikina su žemiškais vargais. Dievobaimingai išauginta jaunuomenė saleziečių namuose, įpratinta

darbuotis, per visą savo gyvenimą laikosi teisingumo, saugosi dykinėjimo ir, pasirinkę bet kokį luomą, būna gražaus gyvenimo pavyzdžiais.

Kiekvienais metais apie 25 000 beturčių vaikų ateina į saleziečių internatus, toks pat skaičius kasmet iš jų išeina į pasaulį **jau išauklėti, išmokyti, tapę šviesiais, gero elgesio žmonėmis. Be tokių auklėjimo namų visi šie tūkstančiai vaikų nueitų įvairiais klystkeliais, daugelį jų nuvedančiais į nedorą gyvenimą ir pražūtį.**

Kunigas Bosko savo apaštališkosios veiklos pradžioje, neturėdamas kuo našlaičius pamaitinti, pardavė savo gimtinę (namelius ir žemę), o jo motina Margarita, įvertindama savo sūnaus kunigo pasiaukojamą pasišventimą vargdienių labui, išpardavinėjo visa, ką tik turėjo vertinga – mieliausius prisiminimų daiktus, kaip santuokos žiedus ir kita, išsižadėjo nuolatinės gyvenvietės mielo kampelio ir išėjo pas sūnų, kartu su juo pasišvęsdama našlaičių globojimui.

Kunigas Bosko tikrai vykdo Evangelijos žodžius: pardavęs visa, ką tiktai turėjo išdalino vargšams ir iki šios dienos (1880 m.*) **seka Kristų, globodamas ir mokydamas apleistuosius našlaičius.** Už tą jo pasiaukojamą meilę, Dievas suteikė jam galią daryti stebuklus.

* * *

Pirmąją savo mokyklą internatą kunigas Bosko įsteigė 1844 m. **Torine Borello namuose. Vėliau, 1847 m., jau turėjo** du internatus mokyklas su 800 vaikų. **Vieni jaunuoliai iš tų mokyklų tapo kunigais, kiti – gerais amatininkais arba ūkininkais, prekybininkais, tarnautojais. Ir visi, buvę saleziečių auklėtiniai yra teisingi, sąžiningi, gražaus elgesio, dori piliečiai.**

Namus vienai mokyklai internatui kun. Bosko 1846–1851 m. samdė iš pono Pinardžio. Vieną kartą šis namų šeimininkas jam sako: „Tėveli, pirk iš manęs namus savo našlaičiams, tai nereikės mokėti nuomos". Ir greit juodu sutarė: už 35000 frankų Pinardis žada parduoti kun. Boskui namus (vertė – 10000 rusų caro rublių).

Kunigas Bosko tuomet neturėjo nė grašio. Kadangi namai buvo būtinai reikalingi našlaičiams, todėl tvirtai pasitikėjo Dievo Apvaizda ir su viltimi drąsiai derėjosi – ketino pirkti Pinardžio namus. Ir tuo

metu, vos tik Pinardis pasitraukė, prisiartinęs kunigas Kafasso įteikė jam 10000 frankų – auką iš grafienės Bikardi. Ktą dieną kun. Bosko gavo 23000 frankų nuo vieno maloningo pono ir nuo prekybininko Kollo. Taip neturėdamas pinigų, nusipirko namus (už 35000 frankų).

Kai 1865 metais kun. Bosko pradėjo statyti Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos baziliką Torine (greta buvusios Pinardžio sodybos), per jos užtarimą įvyko daug stebuklingų išgijimų. (Keletą stebuklingų išgijimų čia konkrečiai paminėsime).

Viena ponia sunkiai sirgo ir jau trys mėnesiai gulėjo ligos patale. Kartą aplankiusiam kunigui Bosko ji sakė: „Jei atgaučiau nors truputį sveikatos ir galėčiau atsikelti, sutikčiau kalbėti bet kokias maldas ir duočiau auką". Kunigas Bosko, matydamas jos stiprų tikėjimą, tarė: „Tuojau pradėk kalbėti noveną į Švč. Mergelę Mariją Krikščionių Pagalbą – 9 dienas kalbėk kasdien po 3 poterius ir „Sveika Karaliene" ir aukok statomai Krikščionių Pagalbos šventovei".

Baigusi noveną, ponia pasveiko ir paaukojo šventovės statybai 1000 frankų – tokią sumą, kurią kunigas tą dieną turėjo sumokėti statybininkams.

Nuo to laiko daugelis ligonių pradėjo prašyti kunigą Bosko maldų, ir jie stebuklingai išgydavo. Kun. Bosko prašantiems pagalbos liepdavo kalbėti anksčiau paminėtą noveną, dalijo medalikėlius su Švč. M. Marijos Krikščionių Pagalbos paveikslu ir dar prašė visiems savo auklėtiniams melstis už prašančius maldų.

Neįmanoma čia paminėti visų Dievo malonių, gaunamų per kun. Bosko maldas. Konkrečiai parodysim tik kai kuriuos stebuklingus išgijimus per tą laiką, kai buvo statoma minėtoji bažnyčia – bazilika.

1866 m. lapkričio 16 d. kun. Bosko turėjo šventovės statytojams sumokėti 3000 frankų atlyginimo, o pinigų neturėjo nė vieno grašio! Kunigas Bosko, turėdamas viltį ir pasitikėdamas Dievo Apvaizda, išėjo į miestą. Paėjęs iki antrosios gatvės kampo, svarstė, į kurią pusę pasukti... Ir štai tuo momentu prisiartina prie jo dvariškio drabužiais apsirengęs liokajus ir klausia:

– Ar ne Jūs esate kunigas Bosko?

– Taip, esu kunigas Bosko, ko gi pageidaujate?

– Mano turtingas ponas, – prabilo liokajus, – siuntė mane prašyti Jus, kad tuojau jį aplankytumėte...

Tarnas nuvedė kun. Bosko iki gražių savo pono rūmų. Kunigas, įėjęs į vidų, pamatė pagyvenusį lovoje gulintį ligonį. Ligonis išvydęs kunigą, sušuko:

– Šlovingasis Tėve, labai prašau Jūsų maldų, turite pastatyti mane ant kojų... (Matyt, ligonį buvo pasiekęs gandas, kad kun. Bosko maldos išprašo iš Dievo stebuklingų pagijimų).

– Ar seniai sergi? – paklausė kunigas.

– Jau treji metai nesikeliu iš patalo, – atsakė ponas, – dėl baisių sopulių negaliu pasijudinti. Gydytojai neduoda jokios vilties pasveikti. Kad patirčiau nors mažą palengvėjimą, tai skirčiau auką Jūsų našlaičiams.

– O tai būtų labai gerai, – tarė kunigas, – man reikia šį vakarą sumokėti 3000 frankų meistrams už statomą Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčią.

– Bet, Tėve, – tarė ligonis, – tokios sumos niekas nelaiko namuose, reikia vykti į banką paimti pinigų.

– O kodėl Jūs negalėtumėt nuvykti į banką? – paklausė Bosko.

– Juokus šnekat, Tėve, – atsiliepė ponas, – jau treji metai, kai nebesikeliu iš lovos.

– Švč. Mergelei Marijai užtariant, Dievui nėra nieko negalimo, – tarė kun. Bosko.

Tai pasakęs sukvietė į kambarį visus namiškius – apie 30 žmonių, nurodė jiems maldas į Švenčiausiąjį Sakramentą ir į Dievo Motiną ir liepė paduoti ligoniui drabužius. Tarnai atsakė, kad net nežino, kur pono drabužiai, nes jau treji metai, kaip jų nevilki. Tačiau drabužiai buvo suieškoti. Kai tik juos padavė ligoniui, jis tuojau pats apsirengė ir pradėjo dideliais žingsniais po kambarį vaikščioti. Tokio stebuklo visi buvo apstulbinti. Ponas pradžiugęs pavalgė su geru apetitu ir be jokios pagalbos sėdęs į vežimą, nuvažiavo į banką ir grįžęs padavė kunigui Bosko 3000 frankų.

– Esu visiškai sveikas, – džiaugsmingai kartojo ponas. O kunigas Bosko jam tarė:

– Jūs paėmėte iš banko savo auksą, o Švenčiausioji Mergelė Marija prikėlė Jus iš patalo.

Tas turtingasis ponas tapo nuolatiniu kunigo Bosko globojamų mokyklų geradariu.

* * *

Senatorius Gotto buvo jau prie mirties, kai jį aplankė kunigas Bosko.

– Paskutinį kartą matomės, – tarė ligonis labai silpnu, vos girdimu balsu, – jau atėjo galas, tikrai vakaro nebesulauksiu.

– Ne, senatoriau, taip greit neišeisi, Švč. Marija dar Tavęs reikalauja prie Jos vardu statomos bažnyčios, – tarė kunigas.

– Norėčiau dar ką nors gera padaryti, bet gydytojai neduoda vilties pasveikti.

– O ką, Jūsų malonybe, padarytumėte, Švč. Marijos Krikščionių Pagalbos garbei, jeigu Jus išgydytų? – paklausė kunigas.

– Jeigu mane išgydytų, duočiau kas mėnesį po 2000 frankų per pusę metų bažnyčios statybai.

– Turėk vilties, – tarė kunigas. – Eisiu ir sukviesiu visus auklėtinius internate melstis už tave.

Trečią dieną Senatorius atnešė kunigui Bosko pirmąją pažadėtą auką. Paskui tęsė savo pažadą.

1869 m. gegužės mėn. šeštadienį atvedė pas kun. Bosko jauną mergaitę Marytę Stardą iš Vinovo kaimo. Ji jau dveji metai visiškai nieko nematė.

– Ar seniai tau skauda akis? – paklausė kun. Bosko.

– Jau daugelį metų sergu, – atsakė mergaitė, – bet prieš dvejus metus visiškai apakau.

– Ar gydeisi? Ką gydytojai sako apie tavo ligą?

– Visokiais vaistais gydome, – paaiškino mergaitės teta, – bet nieko nepadeda. Gydytojai sako, kad akys išpuvę, neįmanoma išgydyti.

Tai pasakiusi pradėjo verkti. Kun. Bosko privedė mergaitę prie lango, atsuko į šviesą ir paklausė:

– Ar matai šviesos spindulius?

– Vargas man! Nieko nematau.

– Ar norėtum matyti?

– Labai to trokštu. Praradusi regėjimą tapau visam amžiui nelaiminga ubagė.

– O atgavusi regėjimą, ar juo pasinaudosi savo sielos išganymui?

– Iš visos širdies pasižadu, bet mano luošumas yra toks beviltiškas…

– ir mergaitė pradėjo baisiai kūkčiodama verkti.

– Turėk viltį, tikėk Švč. Marijos malone. Ji tau pagelbės.

– Aš turiu viltį, bet esu akla.

– Regėsi – tarė Kun. Bosko.

– Ką? – Aš regėsiu?

– Dėl Dievo garbės ir Švč. Mergelės Marijos šlovės pasakyk, ką aš turiu rankoje?

Mergaitė pradėjo trinti akis ir, žiūrėdama į rodomą daiktą sušuko:

– Matau..

– O ką matai, – paklausė kunigas.

– Medalikėlį.

– Kokį?

– Švenčiausiosios Mergelės.

– O antroje pusėje medalikėlio kas yra?

– Matau seną vyrą su žydinčia lazda, tai bus šv. Juozapas.

– O Švč. Marija! – sušuko tetulė. – Tai tu jau matai!

– Iš tikrųjų matau! – sušuko mergaitė. – O Dieve mano, tai Švenčiausioji Mergelė padarė man šią malonę.

Tuomet ji bandė paimti medalikėlį, bet jis nukrito į tamsų zakristijos kampą. Teta lenkėsi jį paimti, bet kun. Bosko ją sulaikė:

– Neliesk! Mergaitė pati tegu parodo, ar Švenčiausioji Mergelė išprašė iš Dievo, kad jai visiškai sugrįžtų regėjimas.

Mergaitė, greit suradusi medalikėlį, pradėjo iš džiaugsmo šokinėti ir linksmai šūkauti. Ir, net pamiršusi Dievui padėkoti, išbėgo į savo gimtąjį sodžių Vinovą. Paskui mergaitę nuėjo ir jos teta su kaimyne. Bet netrukus sugrįžo pas kunigą Bosko, atnešė auką bažnyčios statybai ir padėkojo Švenčiausiajai Mergelei už malonę. Nuo to laiko mergaitė niekada nebesiskundė akimis. Ji mato gerai ir aiškiai.

Taip pat ir jos tetai baigėsi dešiniojo peties ir rankos sausgelos skausmai. Anksčiau dėl šių skausmų ji negalėjo dirbti bet kokį darbą.

Kartą atėjęs pas kun. Bosko vienas gydytojas paklausė:

– Žmonės kalba, kad Jūs, Kunige, gydote įvairias ligas?

– Aš negydau, – atsakė kunigas.

– Teisingai žmonės man tvirtino, net nurodė pagydytų ligonių vardus ir pasakė nuo kokių ligų juos išgydėt…

– Daug žmonių čia ateina, – pasakė kun. Bosko, – ir meldžia Dievo

malonės, užtariant Švč. Mergelei Marijai. Jeigu po maldų jie pagyja, tai ne nuo manęs priklauso, **bet yra ypatinga Dievo ir Švč. Mergelės malonė.**

– Tegu ir mane išgydo, – prašė gydytojas, – ir aš įtikėsiu tais stebuklais.

– O kuo Jūs sergate? – paklausė kun. Bosko.

Gydytojas paaiškino, jog jį labai kankina epilepsijos priepuoliai. Paskutiniaisiais metais šie apmirimai pasidarę tokie sunkūs, jog jis nebegalįs vienas be palydovo išeiti iš namų. Ir jokie vaistai, jokios priemonės nepadeda išsigydyti. Iš desperacijos jis atėjęs čia ieškoti pagalbos, nes girdėjęs, kad ir kiti, būdami tokios būklės čia pasveiko.

– Ir Jūs, pone daktare, – prabilo kun. Bosko – darykite taip, kaip anie ligoniai darė: klaupkitės ir melskitės drauge su manimi. Pasiruoškite Dievo malonę priimti atlikdami išpažintį ir priimdami Komuniją, tuomet Švč. Mergelė Marija padės jums.

– Kunige geradėjau, – tarė gydytojas – liepk man daryti ką nors kita, nes šio Jūsų pasiūlymo negaliu įvykdyti.

– Kodėl? – paklausė kunigas.

– Tai būtų apgavystė, – kalbėjo gydytojas, nes aš netikiu nei Dievu, nei Švč. Mergele Marija. Taip pat netikiu nei maldomis, nei stebuklais.

Kunigas, išgirdęs tokią kalbą, iš pradžių nuliūdo, bet, Dievui padedant, pajėgė netikintį gydytoją įtikinti, jog jo netikėjimas neturi rimto pagrindo. Pagaliau gydytojas atsiklaupė ir persižegnojo.

– Stebiuosi, – tarė gydytojas, – kad moku persižegnoti, nes jau 40 metų nesižegnojau.

Pasimeldęs ir atlikęs išpažintį, gydytojas staiga pasijuto pasveikęs. Nuo to laiko, būdamas visiškai sveikas, ateidavo dažnai į bažnyčią ir dėkojo Dievui už tai, kad pasveiko jo kūnas ir siela.

1878 m. gruodžio 27 d. Torine jaunas karininkas atėjo į Krikščionių Pagalbos bažnyčią pas kun. Bosko ir labai nuliūdęs graudžiai drebančiu balsu skundėsi:

– Mano žmona jau seniai serga. Gydytojai sako, jog netrukus mirs. Meldžiu Jus, Tėve, prašykite Dievo, kad ji pasveiktų.

Kun. Bosko, matydamas karininką esant gerą kataliką, pasakęs jam kelis paguodos žodžius, liepė klauptis ir drauge su juo suaklbėjo maldą

Švč. Mergelei Marijai. Karininkas išėjo, bet po valandos grįžo labai džiaugdamasis ir ėmė pasakoti:

– Išeidamas iš namų pas Jus Tėve, savo žmoną palikau lovoje bemirštančią, nebegalinčią pajudėti, o grįžęs į namus, radau ją visiškai sveiką: apsirengusi, linksma sutiko mane.

Paskui karininkas padavė kunigui Bosko auksinę apyrankę ir paaiškino:

– Tai dovana, kurią įteikiau vedybų metu savo žmonai. Dabar drauge su žmona šią dovaną nuoširdžiai aukojame Marijai Krikščionių Pagalbai, kaip padėką už nuostabų stebuklingą išgydymą.

1874 m. birželio 4 d. Torine buvo Dievo Kūno atlaidai. Atidarius Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčią–baziliką, prie durų buvo rastas paguldytas ligonis, sutrauktais, išsukinėtais sąnariais. Jis prašė, kad jį nuneštų į zakristiją pas kunigą Bosko.

– Ko nori, prietėliau? – paklausė kunigas Bosko.

– Meldžiu Marijos Krikščionių Pagalbos palaiminimo, kad mane išgydytų.

– Kokia liga sergi? – klausė kunigas.

– Gydytojai sako, jog tai yra nugarkaulio smegenų džiūties liga – nepagydoma. Prie šios ligos dar prisidėjo reumatinės sausgėlos ir dėl to sutraukė visus mano sąnarius.

– O kaip čia atsiradai?

– Pažįstamas nakčia atnešė mane ir paguldė prie bažnyčios durų.

– Ar jau seniai taip sergi? – vėl paklausė kunigas Bosko.

– Jau daugelį metų, bet prieš pora mėnesių pradėjau nejudinti nei kojų, nei rankų.

– O ką gydytojai sako?

– Gydytojai tvirtina, jog jau nieko nebegali man padėti – nebėra vilties. Todėl giminės, draugai ir klebonas patarė ieškoti pagalbos pas Švenčiausiąją Mergelę Mariją Krikščionių Pagalbą. Ji padaro daug stebuklingų išgijimų.

– Klaupkis, – tarė kun. Bosko.

Ligonis pats vienas negalėjo atsiklaupti, todėl ten esantys žmonės sunkiai jį pakėlė ir paklupdė. Kun. Bosko jį palaimino ir tarė:

– Tu tiki Mariją Krikščionių Pagalbą, ištiesk ranką.

– Negaliu, – atsakė ligonis.

– Gali. Pradėk nuo didžiojo piršto, – įsakė kunigas.

Ligonis pamėgino ir – ištiesė.

– Dabar ištiesk antrąjį pirštą.

Ištiesė jį, paskui ir kitus pirštus. Tada pradžiugo ir persižegnojo. Garsiai sušuko:

– Dievo Motina, suteik man malonę!

– Jei Dievo Motina tau suteikė malonę, – tarė kunigas, – duok Dievui garbę ir stok ant kojų!

Ligonis bandė paimti lazdą, bet kun. Bosko neleido:

– Turi parodyti Švč. Mergelei Marijai pasitikėjimą ir atsistoti be lazdos.

Ligonis greit atsistojo. Tuo momentu išnyko stuburo išlinkimas ir kojų bei rankų sąnarių sutraukimas. Išsitiesęs pradėjo drąsiai po zakristiją vaikščioti.

– Mano prieteli, – tarė kunigas Bosko, – dabar turi padėkoti Švč. Mergelei Marijai, nuėjęs atsiklaupti prieš Švenčiausiąjį Sakramentą.

Pasveikęs ligonis be jokio sunkumo visa tai atliko.

– Dieve mano! – sušuko jis, – koks esi galingas! Aš negalėjau pajudėti, dabar esu sveikas. Švenčiausioji Marija, melski už mane!

– Mano bičiuli, – vėl tarė kunigas, – pažadėk man, jog būsi pamaldus ir geras krikščionis, melsiesi Švč. Mergelei Marijai.

– Prižadu būti toks, kokio Tu, Tėve, nori, kad būčiau, – pažadėjo jis, – sekmadienį atliksiu išpažintį ir priimsiu Komuniją.

Tai pasakęs, tvirtu žingsniu išėjo iš bažnyčios.

* * *

Po kūno stebuklingų išgyjimų sekė ir sielų sugrįžimas į krikščionišką gyvenimą. Ir atsiversdavo ne po vieną, o daugelis visuomenės narių. Tą patvirtina ir šis pavyzdys.

Italijos miesto San Pietro de Arina **gyventojai buvo labai nutolę nuo krikščioniško pamaldumo. Miestui, turinčiam trisdešimt tūkstančių gyventojų, pakako vieno kunigo jų dvasiniam aptarnavimui. Šventadieniais bažnyčia būdavo tuščia. Mieste veikė trys masonų ložės, kurios atitraukė žmones nuo bažnyčios ir skatino bedieviškai gyventi. Šiame mieste sunkiai susirgo vieno geležinkelio viršininko žmona, penkių vaikų motina. Gydytojai pasakė, jog šitai**

ligonei jau nėra pagalbos. Klebonas ragino ligonę priimti Sakramentus. Tačiau ligonė atsisakinėjo. Pagaliau prasitarė, jog sutiktų atlikti išpažintį tik kunigui Bosko. Nors vyras buvo netikintis masonas, bet žmonos pageidavimui nesipriešino. Klebonas tuoj pat parašė kunigui Bosko laišką, prašydamas skubiai atvykti. Tuo metu kun. Bosko kaip tik svarstė mintį, jog San Pietro mieste reikėtų gatvėse klaidi\žiojantiems našlaičiams atidaryti mokyklą-internatą. Dabar, gavęs pakvietimą į šį miestą, skubiai čia atvyko. Išklausęs ligonės išpažinties ir pažadėjęs, kad ji pasveiks, pakvietė rytojaus dieną atvykti į bažnyčią priimti Komuniją.

– Atvykau keletuidienų, – sakė kun. Bosko, – melsiuos už Jus, ir vaikams liepsiu melstis, laikysiu ta intencija Mišias ir duosiu Komuniją.

Tai išgirdęs ligonės vyras labai supyko ir užprotestavo:

– Ką kalbi, Kunige, dabar ne laikas juokus krėsti. Argi nematote, kad ligonė miršta, negali pajudėti lovoje, kaip galite jai sakyti, kad rytoj ateitų į bažnyčią!

– Švč. Mergelė Marija turi didelę galią, – ramiai pasakė kun. Bosko, – visi drauge melskimės Jai.

Tai pasakęs, kunigas atsiklaupė, juo pasekė ir vyras. Jie sukalbėjo maldas: „Tėve mūsų", „Sveika, Marija" ir „Sveika, Karaliene".

Kunigas prašė melstis kasdien iki Kalėdų (maldas pradėjo 1872 m. gruodžio 10 d.) ir, užkabinęs ant kaklo ligonei ir jos vyrui medalikėlius, išėjo. Ligonė netrukus pajuto palengvėjimą: išnyko skausmai, alinantis karštis – staiga ji pasveiko. Antrą dieną pasveikusi šeimos motina ir jos vyras atėjo į bažnyčią. Pasveikusioji su džiaugsmo ašaromis meldėsi, dėkojo Švč. Mergelei Marijai už išgydymą ir iš kun. Bosko rankų priėmė Komuniją.

Šis staigus, netikėtas, stebuklingas išgyjimas pažadino tikėjimui ne tik ligonės vyrą, bet ir visus San Pietro de Arena miesto gyventojus. Visi pasijuto tarsi iš gilaus miego būtų pabudę. Bažnyčioje tiesiog negalėjo sutilpti maldininkai. Tiek daug žmonių grįžo į šventąjį tikėjimą, kad vyskupas į šį miestą turėjo atsiųsti dar keturis kunigus pagelbėti klebonui sielovados darbe. Miesto katalikai paaukojo kunigui Bosko namus apleistųjų našlaičių prieglaudai ir pastatė mieste antrąją didžiulę bažnyčią, kurioje dabar darbuojasi dešimt jaunimo auklėtojų – saleziečių kunigų.

1868 metais buvo atvestos pas kun. Bosko dvi aklos mergaitės – **viena 6, kita 8 metų. Kun. Bosko liepė motinai atlikti Švč. Mergelės Marijos noveną (devynių dienų maldas).** Devintąją dieną abi mergaitės praregėjo. **Pamatęs tokį stebuklingą išgyjimą, jaunuolis Rancheilas, palikęs pasaulį, stojo į vienuolyną. Tapęs kunigu, šiandien dirba Prancūzijos Nicoje.**

Grafas C., aukšto mokslo ir pamaldus našlys, apvesdinęs savo vienintelį sūnų, pasiryžo likusį gyvenimą pašvęsti geriems darbams. Jis tam kreipėsi į kunigą Bosko, prašydamas patarimo. Kun, Bosko jam patarė tapti saleziečiu kunigu. Grafas, nejausdamas pašaukimo būti kunigu, stebėjosi tokiu kunigo Bosko patarimu: kaip jis galįs rengtis kunigystei jau būdamas 63-ejų metų amžiaus. Tačiau, labai gerbdamas kunigą Bosko, nedrįso prieštarauti ir priėmė jo mintį, tik laukė aiškesnio Dievo valios ženklo.

1877 m. gegužės mėnesį viena motina atvežė pas kun. Bosko suparaližuotą savo dukrą. Mergaitė buvo netekusi kalbos. Į kun. Bosko klausimą ji negalėjo atsakyti nė žodžio. Kai grafas C. pamatė šią ligonę, jam kilo tokia mintis: jei Švč. Marijai užtariant, ši mergaitė stebuklingai pasveiks, tai bus man Dievo siųstas ženklas, jog esu šaukiamas būti kunigu. Šia intencija grafas karštai meldėsi.

Po valandėlės motina su dukra išėjo iš zakristijos. Ji iš džiaugsmo verkė, o jos dukra drąsiai eidama garsiai šaukė:

– Švenčiausioji Mergelė suteikė man malonę!

O toji malonė buvo labai gerai matoma: ir paralyžuotą ranką jau laisvai galėjo valdyti, ir kalbą buvo atgavusi – liga staiga išnyko.

Šis stebuklingas išgyjimas pašalino visas grafo C. abejones. Jis šiandien kunigauja ir darbuojasi kapelionu saleziečių mokyklose. O išgydytoji mergaitė taip pat pasišventė Švenčiausiajai Mergelei – stojo į saleziečių – Marijos Krikščionių Pagalbos dukterų (tretininkių) vienuolyną.

Kunigas Bosko dažnai sulaukdavo Dangaus pagalbos tokiomis valandomis, kada toji pagalba jam būdavo skubiai reikalinga. Pavyzdžiui, kai spaudė terminuoti dideli mokesčiai už dideles statybas, o lėšų nė grašio neturėjo, staiga netikėtai sulaukdavo piniginę auką lygiai tokia suma, kokią turėjo sumokėti. Čia paminėsime keletą tokių atvejų. (Visų išvardinti neįmanoma, tam reikėtų parašyti ištisą knygą).

Kai už mokyklos patalpas kun. Bosko buvo be atidėliojimų spaudžiamas sumokėti 3000 frankų, o pinigų neturėjo, tą pačią kritišką valandą atėjo pas jį nepažįstamas žmogus, padavė kunigui 3000 frankų ir, taręs „melskitės už mane, Tėve", išėjo.

Kitą kartą vėl už našlaičių prieglaudos namų nuomą reikėjo sumokėti 120 frankų, ir jau rinkosi valdininkai surašyti pardavimui daiktus, tą pačią valandą atėjo žmogus ir padavė kunigui Boskui 120 frankų.

1880 metais kun. Bosko atvažiavo į Nicą ruošdamasis čia statyti bažnyčią, nes čia prie saleziečių mokyklos buvo tik maža koplyčia. Reikėjo pastatyti Dievo garbei tinkamus namus. Tam reikėjo 30000 frankų. Kun. Bosko nuvyko pas advokatą Michelį su planais tvarkyti dokumentus ir ieškoti pinigų. Advokatas pasakė, kad tiek pinigų šiame mieste neras...

– O man tų pinigų jau šiandien reikia, – aiškino kun. Bosko.

Taip jiems besvarstant, kaip gauti pinigų, įėjo notaras Sajetto, pasveikino kun. Bosko ir tarė:

– Pasakysiu Jums, Tėve, gerą naujieną, – vienas garbingas asmuo paliko pas mane 30000 frankų, galite kada tik norite juos iš mano kanceliarijos pasiimti.

– Garbė Švenčiausiajai Motinai Marijai – Krikščionių Pagalbai, – ištarė kun. Bosko, sudėjęs rankas ir pakėlęs akis į dangų, – štai jau turime pradžią!

Advokatas, visa tai išgirdęs, nepaprastai nustebo. Juk tik prieš valandą buvo kalbėta kaip tik apie tokią sumą.

* * *

1862 m. vienas Torino saleziečių mokyklos auklėtinių sunkiai susirgo plaučių uždegimu. Kun. Bosko, aprūpinęs ligonį Sakramentais, paklausė:

– Praneli, ar nemalonu tau skirtis su šiuo pasauliu. Ar nori pasilikti su mumis, ar išeiti?

– Dar nežinau, Tėveli, leiskite man iki vakaro pagalvoti.

Kunigui išėjus, Pranukas pats sau kalbėjo:

– Koks aš kvailelis, nepasakiau, jog noriu eiti į dangų. Kunigas Bosko būtų priverstas man pažadėti dangų ir tikrai aš būčiau išganytas...

Kai vakare kun. Bosko aplankė ligonį, Pranukas jam tarė:

– Tėveli, aš jau apsisprendžiau, kad būtų man geriau išeiti į aną pasaulį, jeigu pažadėsite man, jog tikrai pateksiu į dangų.

– *Mielas Praneli, – tarė kunigas Bosko, – dar negreit iškeliausi: dabar pasveiksi ir keliolika metų pagyvensi, bet pasiruošk, nes turėsi* daug kentėti.

Mykolas Rua, buvęs kun. Bosko labai mylimas saleziečių mokyklos auklėtinis, vėliau tapęs kunigu ir Bosko pavaduotoju, 1868 metais sunkiai susirgo. Gydytojai jau nedavė vilties, kad jis pasveiks. Ruošdamasis mirti, jau priėmė paskutiniuosius Sakramentus. Tuo metu kun. Bosko buvo išvykęs. Dėl to ypač liūdėjo ligonis, kad jam teks mirti nebesusitikus su kunigu Bosko.

Kai kun. Bosko grįžo iš kelionių, visi ėmė šaukti:

– Tėveli, greitai eikite pas kunigą Rua; jis labai silpnas, jau marinamas.

Kun. Bosko ramiu balsu atsakė:

– Be mano leidimo jis neišeis.

Tai pasakęs, nuskubėjo į bažnyčią klausyti išpažinčių. Tik rytojaus dieną po Mišių jis aplankė ligonį, kuris gerai praleidęs naktį, jau pradėjo sveikti.

Jeigu kas prašydavo kunigą Bosko kokios didelės malonės, pavyzdžiui, pasveikti, kun. Bosko sakydavo:

– Liepsiu savo vaikams melstis.

Tai nebuvo tušti žodžiai: bendruomenėje būrio vaikų balsiai kalbama malda turėjo stebuklingą galią. Juolabiau, kad daugelis vaikų buvo labai pamaldūs.

1852 metais, sulaukęs 15 metų, mirė švento gyvenimo auklėtinis Domenikas Savio. Berniukas gyveno skaistų, pavyzdingą gyvenimą. Apie jo skaistų, pamaldų šventumą pats kun. Bosko parašė knygelę. Jis, dar būdamas gyvas, daugelį Dievo malonių savo maldomis išmeldė. O miręs tapo dideliu savo buvusių draugų globėju. Jie, užtariami Domuko, patyrė įvairių stebuklingų malonių. Tarp kunigo Bosko auklėtinių daug yra ir kitų vaikelių, apdovanotų ypatingomis Viešpaties malonėmis. Vienas tokių yra Mykolas Fassio, didžiai pamaldus mechanikos mokinys. Jis 1851 metais prieš savo mirtį, priėmęs Sakramentus, pranašavo, kad kitais metais – 1852 m. balandžio 26 d.

– ištiks Torino miestą nelaimė: įvyks žemės drebėjimas, sugrius daug namų ir žus žmonių. Toji pranašystė tiksliai išsipildė.

Todėl nereikia stebėtis, kad tokiomis ypatybėmis Dievo apdovanoti šventi berniukai išprašo iš Dievo, užtariant Švč. Mergelei Marijai, stebuklingų malonių.

* * *

katalikų tikėjimo priešai labai nekentė kunigo Bosko ir ne kartą bandė su juo teroristiškai susidoroti. Tačiau jis stebuklingu būdu buvo apginamas nuo visų išpuolių. Čia aprašysime, kaip ne vieną kartą nepaprastu būdu Apvaizda apgynė kunigą nuo piktadarių.

Savo veiklos pradžioje kunigui dažnai tekdavo grįžti iš kelionių į Torino priemiestyje – Valdoke esančią mokyklą internatą. Takas vedė pro krūmus, kuriuose naktimis slėpdavosi įvairiausi piktadariai. Kartą vėlai vakare, jam beinant į Valdoką, pro krūmus, šalia jo atsirado didžiulis šuo, kuris malonindamasis prie kunigo, jį lydėjo iki pat namų ir čia išnyko. Nuo to laiko, kada tik kunigui tekdavo nakčia eiti pro tuos krūmus, visuomet pasirodydavo pilkasis šuo ir jį palydėdavo iki namų. Kun. Bosko tą šunį vadino Pilkiu, nes jis buvo pilkos spalvos. Daug kartų šis šuo apgynė kunigą Bosko nuo mirties.

Kartą ūkanotą naktį beeinantį kunigą užpuolė du piktadariai. Vienas, užmetęs ant galvos paltą, pradėjo kunigą smaugti. Tačiau tuo pačiu momentu pasigirdo baisus kaip liūto riaumojimas šuns lojimas. Pilkis puolė piktadarius ir viena akimirka abu partrenkė ant žemės. Kunigas pakilęs pamatė vieną bėgantį, o kitą Pilkis laikė užgulęs.

– Pone, pone, – šaukė piktadarys, – pašaukite šunį! Jis smaugia mane...

– Atšauksiu, jei pasižadėsi pasitaisyti.

– Tikrai pasitaisysiu, tik sudrauskite, nes mane nužudys, jis taip smaugia mane!..

Kun. Bosko šunį atšaukė. Paleistas piktadarys bėgo tolyn kiek įmanydamas.

Kitą kartą, kai vakare kunigas ėjo pro krūmus, pasislėpę už medžių piktadariai šovė į jį. O nepataikę, bandė jį parblokšti. Bet staiga atsirado Pilkis ir, puolęs piktadarius, vieną partrenkė ant žemės, o kiti išsigandę išsilakstė į visas puses. Pilkis palydėjo kunigą iki namų.

Vieną kartą bandė kunigą Bosko užpulti visas būrys piktadarių, bet pasirodęs Pilkis juos išvaikė.

Paskutinį kartą kun. Bosko matė savo nuostabųjį šunį 1866 m. rudenį. Teko jam tuomet vakare keliauti per giria. Eidamas nakčia per tą nykią vietovę, jis pagalvojo, jog būtų labai gerai, kad šiuo momentu atsirastų čia Pilkis. Ir staiga pamatė šalia savęs bėgantį Pilkį. Beeinantį pro vieno vynuogyno ribas, užpuolė kunigą du didžiuliai britonai, tačiau Pilkis taip piktai suurzgė, kad tie šunes cypdami nubėgo šalin.

Kai Pilkis palydėjo kunigą iki namų ir tuo metu rado visus valgančius vakarienę, jie bandė tą gražųjį šunį pavaišinti, ką tik skanesnio ant stalo suradę, bet Pilkis nieko nelietė, neėdė. Tada keli klierikai sumanė šunį užrakinti nakčiai troboje. Tarėsi, jog šuo, dvylika valandų pabuvęs nieko neėdęs, gerai išalks ir tada pats prašys maisto.

Rytą, nuėję pažiūrėti, ką daro jų kalinys, šuns neberado, nors durys ir langai buvo gerai uždarinėti. Visi labai stebėjosi tokiu nesuprantamu šuns išnykimu. Ir niekas niekad nesužinojo, iš kur tas šuo buvo ir kur jis dingdavo, atlikęs savo pareigą – apgynęs kunigą Bosko nuo jo priešų.

* * *

Kai Kristaus mokiniai pamatė prisikėlusį Jėzų, o Tomo nebuvo kartu, tai jie pranešė šią žinią ir jam. Tačiau Tomas netikėjo. Jis jiems pasakė:

– Jeigu aš nepamatysiu Jo rankose vinių dūrio ir neįdėsiu piršto į vinių vietą, ir jeigu ranka nepaliesiu Jo šono – netikėsiu.

Po aštuonių dienų Jo mokiniai vėl buvo kambaryje, ir Tomas su jais. Jėzus atėjo, durims esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir prabilo:

– Ramybės jums!

Paskui kreipėsi į Tomą:

– Pridėk čia pirštą ir apžiūrėk mano rankas. Pakelk ranką ir paliesk mano šoną; jau nebebūk netikintis, – būk tikintis.

Tomas sušuko:

– Mano Viešpats ir mano Dievas

Jėzus jam ir sako:

– Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę (Jono 20, 25-29).

Tais pačiais tikrais Kristaus žodžiais dabar norėtume kreiptis į liuteronus ir kalvinistus: „Kodėl netikite galinga Švenčiausiosios

Mergelės Marijos pagalba, kodėl netikite stebuklais, šventųjų maldų galia. Štai Katalikų Bažnyčios kunigas – Jonas Bosko nuo 1841 metų iki šios dienos yra padaręs ir dabar tebedaro daugelį nesuskaitomų nuostabiausių stebuklų. Nebūkite kietaširdžiai užsispyrėliai: eikite patys patikrinkite vietoje kas vyksta, pamatykite kunigo Bosko stebuklingus darbus ir nebebūkite netikintys – būkite tikintys! **O jeigu negalite keliauti (į Italijos Torino miestą) ir patys pamatyti didžiojo stebukladario dovanotus stebuklus, priimkite širdimi ir protu Kristaus žodžius: „Palaiminti, kurie tiki nematę."**

Aišku, koks brangus ir tikras yra tas tikėjimas, kurio išpažinėjus lydi didžiai stebuklingi darbai. Dievas leidžia šiuos stebuklus daryti Katalikų Bažnyčios Kunigui. Tai yra įrodymas, kad šio tikėjimo išpažinėjai eina teisingu keliu. To negalime pasakyti apie liuteronų ir kalvinistų pasirinktojo kelio teisingumą, nes jo sekėjų Dievas neapdovanoja malone daryti stebuklus.

Per Katalikų Bažnyčią visais amžiais Dievas leido pasirodyti dideliems stebuklams. Štai ir dabartiniu metu, mūsų dienomis, Dievas suteikė savo tarnui kunigui Jonui Bosko galią daryti stebuklingus darbus, ir (įsidėmėtina!) Dievas suteikė šią galią vardan Švenčiausios Mergelės Marijos – Jai užtariant. Deja, tiems, kurie nemyli, negerbia Švč. M. Marijos ir nemeldžia Jos užtarimo – negauna malonės daryti stebuklus ir neina išganymo keliu...

Įvairūs šventieji stebukladariai senaisiais amžiais darė stebuklus, o dabar juos daro kun. Jonas Bosko ir kiti Katalikų Bažnyčios apaštalai, nes jie visi savo tikėjimu yra tikrieji Dievo tarnai ir karščiausi Švč. M. Marijos šlovintojai. Tai ženklas, kad Dievas per Mariją daro stebuklus ir per Mariją veda žmones į išganymą. Dievo teismo dieną pamatysime, kurie elgėsi teisingai, o kurie klydo. Tada pažins klaidatikiai savo klaidą. Tie, kurie panieką rodo Dievo Motinai Marijai, praregės ir supras, nebepataisomą savo klaidą, bet bus po laiko...

Todėl mielieji Lietuvos ir Kuršių krašto reformatoriai, matydami Katalikų Bažnyčioje Marijai užtariant kunigo Bosko daromus didžius stebuklus, nepasilikite klaidingame kelyje, o sugrįžkite į savo protėvių šventąjį katalikų tikėjimą: glauskitės prie Dievo Motinos Marijos, melskite Jos globos ir užtarimo. Ji priglaus Jus, savo mylimus vaikus, ir neleis pražūti: Jai globojant, tikrai pasieksite dangiškąją amžinojo džiaugsmo karalystę.

II dalis

Kitų stebuklų pavyzdžiai

„Palaiminti, kurie tiki nematę"

Dievas sutvėręs visą pasaulį, didingą kosmosą, laiko, jog tai yra pakankamas įrodymas geros valios protaujančiam žmogui, jog visa tai negalėjo atsirasti savaime be protaujančio vadovo. Tikrai, matomasis pasaulis rodo, jog turi būti protinga ir galinga būtybė, kuri visa tai leido. Nesvarbu, kiek tai laiko reikėjo kosmosui protingai išsivystyti. Kitaip tariant, **stebuklai nėra reikalingi, kad žmogus neabejotų esant protingą ir galingą visatos tvarkytoją – Dievą. Pati visata tai aiškiai rodo. Todėl ir Kristus, prisikėlęs iš mirties, apaštalui Tomui pasakė: „Tu įtikėjai, nes pamatei. Palaiminti, kurie tiki nematę"** (Jono 20, 29). Aišku, Kristus ne kartą yra pasakęs girdint apaštalams, jog jis bus nužudytas, bet kelsis iš numirusių. Todėl palaiminti tie, kurie įtikėjo Dievo Sūnaus žodžiams dar nematę jo prisikėlimo. (Morkaus Evangelija II sk. 3–12 eil.).

Kristaus visą gyvenimą lydėjo stebuklai

Keturi vyrai atnešė paralyžiuotą žmogų. Negalėdami dėl minios prinešti jo prie Jėzaus, jie praplėšė stogą namo, kur jis buvo, ir, padarę skylę, nuleido žemyn neštuvus, ant kurių gulėjo paralyžiuotasis. Išvydęs jų tikėjimą, Jėzus kreipėsi į paralyžiuotąjį: „Sūnau, tau atleidžiamos nuodėmės!" Tenai sėdėjo keletas Rašto

aiškintojų, kurie svarstė savo širdyje: „Kaip jis drįsta taip kalbėti? Juk jis piktžodžiauja! Kas gi gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?!" Jėzus, iš karto savo dvasia perpratęs jų mintis, tarė: „Kam taip manote savo širdyje? Kas lengviau – ar pasakyti paralyžiuotam: „Tau atleidžiamos nuodėmės", ar liepti: „Kelkis, pasiimk neštuvus ir vaikščiok?" Bet, kad žinotumėte Žmogaus Sūnų turint galią atleisti žemėje nuodėmes, – čia Jis tarė paralyžiuotajam, – sakau tau: kelkis, imk savo neštuvus ir eik namo! Šis atsikėlęs tuojau pasiėmė neštuvus ir visų akyse nuėjo sau. Visi be galo stebėjosi ir šlovino Dievą, sakydami: „Tokių dalymų mes niekad nesame matę".

Liurdo grotoje keliolika kartų Bernadetai apsireiškė Švč. Mergelė Marija. Ją lydėję žmonės matė Bernadetos ekstazės momentus ir meldėsi kartu su ja. Po kelių apsireiškimų čia prie grotos suplaukdavo tūkstančiai pamapdžių tikinčiųjų. Bet čia susirinkdavo ir tikėjimo priešų: policijos komisaras su būriu policininkų ir kiti. Jie norėjo ištirti ar čia nevyksta žmonių klaida. Atvykdavo ir gydytojų, atėjo ir daktaras Dozu, jis sakė, „Čia ateinu ne kaip priešas, bet kaip mokslininkas ir esu vienintelis galįs patikrinti religinį reiškinį, kuris čia vyksta". Daktaras šluostėsi prakaitą, bet neįprastas įvykis traukė jo dėmesį ir jis pamiršo nusimti skrybėlę. Bernadeta rankoje laikė žvakę. Kad apsaugotų žvakės liepsną nuo vėjo, ji abiem rankom apglėbė liepsną. Tarp išplėstų pirštų liepsna apšviečia delnus. „Ji save degina" – kažkas sušunka minioje.

– „Tegul" šaukia daktaras Dozu.

Jis netiki savo akimis; ekstazei pasibaigus, jis apžiūri regėtojos rankas, nors nieko Bernadeta nesupranta ką jis daro.

– „Neu ya pas arre – sušunka daktaras Dozu. Jis iš karto įtikėjo ir su jam būdingu ūmiu susirūpinimu jis skelbia stebuklą visame mieste ir net pačiam komisarui, kuris paslapčia į savo užrašų knygelę įrašo tokius žodžius:

„Man tai antgamtinis reiškinys – matyti Bernadetą ekstazės metu, kai ji laiko degančią žvakę ir savo rankomis pridengia liepsną,

nejausdama, kad rankos liečia ugnį. Aš jas apžiūrėjau, nė mažiausios nudegimo žymės.

Tai įsitikino tikėjimo priešai.

Petro Ruderio stebuklingas išgijimas

1867 m. vasario 16 d. medis krito P. Ruderiui ant kojų ir kairės kojos, žemiau kelio, blauzdikauliai lūžo (abu – storasis ir plonasis), išsivystė, gydytojų teigimu, nepagydomos atviros žaizdos. Ant kojos viršaus atsirado didelė votis. Blauzdos viršuje buvo kita votis, pradėjusi pūti ir siekianti iki kaulų lūžimui. Visi gydytojai P. Ruderiui įkalbinėjo leisti koją nupjauti.

P. Ruderis kojos nupjauti neleido. Ištisus metus jis išgulėjo lovoje baisiai kentėdamas. Paskui jis bandė atsikelti, o atsikėlęs vos paeidavo pasiramsčiuodamas dviem pažastinėm lazdom. Darbo dirbti negalėjo.

Visi matė P. Ruderio žaizdą. Ligonis sulūžusią koją paimdavo į rankas ir užlenkdavo ją aukštyn. Tada iš žaizdos išsikišdavo du sulūžusio kaulo galai. P. Ruderis lengvai atkreipdavo skaudamosios kojos galus į priešakį, o pirštus į užpakalį. 1872 m. jis taip padarydavo ir parodydavo lankytojams savo ligos didumą.

Nurišus P. Ruderiui savo žaizdos skareles, taip ėmė dvokti, kad daktaras turėjo atidaryti langą. Ligonis buvo išbalęs ir sudžiuvęs. Ant kojos, ne per toliausiai nuo blauzdos viršaus daktaras pamatė tokio didumo žaizdą, į kurią tilptų vištos kiaušinis. Iš skylės bėgo rudi ir šlykščiai dvokią pūliai. Iš čia išlįsdavo keturi kaulų galai – du iš viršaus ir du iš apačios. Pėda ir apatinė blauzdos dalis tabaluodavo lyg ant virvės parištas sunkus daiktas. Daktarai Verriestas ir Hestenbergė labai norėjo išgydyti P. Ruderį, bet 1875 m. sausio mėn. nuo to atsisakė, nes ligonis nedavė nupjauti nepagydomą koją.

P. Ruderis tikėjo į Dievą ir elgdavosi taip, kaip tinka tikinčiajam. Jis buvo girdėjęs, kad Švč. Mergelė Marija daugeliui ligonių išmelsdavo

stebuklingą išgijimą ir tai tikėjo. Tuo metu Belgijoje šalia Ostakerio dvaro buvo padaryta Liurdo grotos kopija... Į dirbtinį urną buvo įdėta Švč. Mergelės Marijos statula. Žmonės kalbėjo, kad ir čia įvykstą stebuklų, kaip ir Liurde. P. Ruderis negalėjo nuvykti į tolimą Liurdą, todėl nusprendė nukeliauti į netolimą Ostakerį prie grotos. Jis tai įvykdė 1875.IV.07.

Keturi vyrai įkėlė ligonį į vagoną. Lydėjo žmona. Nuo traukinio iki grotos atvežė ligonį vežėjas – tvirtas vyras. Jis vienas Petrą iškėlė ir pamatęs, jo koją tabaluojant, juokingai prasitarė, kad P. Ruderis kojas pakelėj pamesiąs. Paskui, kai pamatė, kad iš skaudamos kojos išbėgo daug pūliuoto skystimo ir priteršė omnibusą, vežėjas ėmė ant ligonio bartis.

P. Ruderis sėdėjo ties grota ir aiškiai matė Švč. Marijos statulą. Jis ėmė karštai melstis. Atsiminė savo nuodėmes ir prašė Dievo atleidimo. Meldėsi, kad ŠVč. Panelė palengvintų vargus, kad jis galėtų uždirbti duoną žmonai ir vaikams. Besimeldžiant jį apėmė keistas jausmas, lyg neramybė, lyg drebulys. **Tik štai jis atsistojo, o lazdos lieka gulėti galais padėtos ant suolo.** Jis išeina iš suolų tarpo, tvirtai praeina pro žmones ir atsiklaupia pas urvą prie statulos. Valandėlę meldžiasi, o paskui pasijunta, kad neturi lazdų, kad klūpsčias.

– Dievulėliau, kas su manim dedasi!?, – sušunka jis.

Žmona persigandusi ima jį klausinėti, jis nieko neatsako. Kiti žmonės sužiūro: buvo ir verkiančių iš džiaugsmo. Jis nieko nematė, tik suprato, kad sveikas ir garsiai sušuko:

– Marija Motinėlė! Tai Tu tą padarei! Ačiū! Ačiū! Ačiū!

Paskui atsigręžė ,pasiėmė savo lazdas ir atnešęs jas padėjo netoli statulos. Padėjęs, iš naujo tris kartus apėjo kalvą ir karštai meldėsi.

Bematant kažin kas davė žinią į dvarą grafienei Kvartburnienei, kad pas Ostakerio urvą įvyko stebuklas. P. Ruderis su žmona ir su keletu liudininkų turėjo eiti į pilį pasirodyti grafienei. Čia jis pats pirmą kartą pamatė savo išgijusią koją. **Kaulai ir mėsos buvo suaugę, žaizdos užgijusios, lūžimo vietoje buvo mėlynas ženklelis.**

Petras grįžo į namus, duktė išgirdusi tėvą pareinantį sveiką, iš

džiaugsmo puolė jį bučiuoti, o sūnelis Augustinas nedrįso eiti prie tėvo, nes kaip gyvas nebuvo matęs jo sveiko.

Atsiskubino gydytojas Afemaeris. Apžiūrėjęs jo koją daktaras netvėrė nuostaba. **Jis net apsiverkė, o paskui tarė:**

Tamstos blauzda taip sveika, kaip neseniai gimusio kūdikio. Žmonių gydymas negelbėjo, bet Marija galingesnė už gydytojus.

Gydytojas stebėjosi tuo, kad kaulų galai suaugę be rumbelių, tai yra ne taip kaip yra išgijus prigimtu būdu.

Daktaras Hestenberge labai nustebo, kad Petras nešlubuoja, jis žinojo kad du kaulų galai nesusisiekdavo 3 cm, apžiūrėjęs rado, kad abi kojos vienodo ilgio.

Po 10 dienų buvo pasirašytas dokumentas.

Žemiau pasirašiusieji liudija, kad 1875 m. balandžio 6 d. jie matė nulūžusią Ruderio blauzdą: du galu nulūžusių kaulų buvo išsikišę pro odą ir tarp tų dviejų galų buvo trijų centimetrų ilgio pūliuojanti žaizda. Mes taip pat tvirtiname, kad balandžio 7 d. Ruderis sugrįžo visai sveikas iš kelionės į Ostakerį pas liurdiškę Švč. Panelę. Kaulas buvo suaugęs, žaizda pranykusi, Ruderis galėjo vaikščioti, stovėti ir dirbti taip pat, kaip ir prieš nelaimę. Jabekė, 1875 m. balandžio 25 d. Parašai: Julius Van Hooren, Edvardas Van Hooren, Mare Wittizacle".

Žr. knygą **„ŠVč. P. Marijos apsireiškimai Liurde".**
Parašė Vysk. P. Bučys MIC, II leidimas.
1934 m. Marijampolė.

Petras Ruderis
ir jo išgijusios
blauzdos